

Meningssæller her i Thinget. Dette skal jeg slet ikke komme ind paa, men skal kun henbise dertil; vort Standpunkt i Dag er det samme som den Gang. Men naar dette Lovforslag nu foreligger for Thinget for 4de Gang, i 4de Samling til 1ste Behandling, uden at det ser ud til, at vi ere komne synderlig videre, turde der dog maasse nok alligevel være Anledning til med et Par Ord at kaste et Tilbageblik paa dets Tilblivelse og Gangen i de Forhandlinger, der ere førte i de foreløbne tre Samlinger om det. Det er jo bekendt, at foreløbige Love efter Grundlovens § 25 maa hvile paa tre Forudsætninger. De maa være, som det hedder i bemeldte Paragraf, særdeles paatrængende nødvendige, endvidere maa Rigsdagen ikke være samlet, og dernæst maa de heller ikke stride mod Grundloven. Dette er de tre Forudsætninger, der betinge foreløbige Loves Udstedelse. Det forekommer mig, at dette Lovforslag hviler ikke paa nogen af disse Forudsætninger. Jeg veed vel, at fra den anden Side i denne Sal har det flere Gange været gjort gjældende, at man finder dette Lovforslag paatrængende nødvendigt, men det er lige saa ofte gjort gjældende fra vor Side, at vi have ikke fundet nogen som helst paatrængende Nødvendighed. Tværtimod have vi ment, at det snarere gjorde Skade end Gavn, snarere virkede æggende end beroligende. Jeg skal ikke videre begrunde dette, men blot henbise til vore tidligere Udtalelser i den Retning. Den anden Forudsætning for foreløbige Love forekommer mig heller ikke at ligge til Grund for dette Lovforslag. Vel er det formelt rigtigt, at Rigsdagen ikke var samlet, da den foreløbige Lov blev udstedt den 27de Oktober 1885, men den var samlet 4 Dage i Forveien, idet den blev hjemsendt den 23de Oktober. Var der en saadan særdeles paatrængende Nødvendighed for at udstede denne Lov den 27de, maatte den samme Nødvendighed vel have været til Stede den 23de, 4 Dage i Forveien, og saa kunde altsaa dette Lovforslag være forelagt paa Rigsdagen, medens den endnu var samlet. Derhos var Nødvendigheden ikke saa paatrængende, at der ikke var Mulighed for at indkalde Rigsdagen i et Par Dage; det var jo netop paa en Tid, da Rigsdagen pleier at være samlet. Jeg kan derfor ikke se, at den anden Forudsætning i Virkeligheden var til Stede, som § 25 betinger med Hensyn til foreløbige Love. Endelig forekommer den tredie Forudsætning, at foreløbige Love ikke maa stride mod Grundloven, mig heller ikke at være til Stede ved dette Lovforslag. I formel Henseende kan det nok siges, at det er Tilfældet.

I særdeles paatrængende Tilfælde kan Regjeringen jo udstede foreløbige Love, naar Rigsdagen ikke er samlet, men Hovedreglen for Lovgivningsvirksomheden her i Landet ligger i Grundlovens § 2, der siger, at den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening, og Rigsdagen bestaar jo baade af Folkethinget og Landstinget. Jeg kan ikke forstaa det anderledes, end at alle tre Faktorer, baade Kongen eller den ansvarlige Regjering, Folkethinget og Landstinget skulle sige Ja, for at et Lovforslag kan blive til Lov. Har den ene af de 3 Faktorer sagt Nei, kan der ikke blive nogen Lov ud af det Lovforslag. Hvad der skal være gjældende Ret herefter i dette Land behøver alle 3 Faktorer's Ja. Der er ikke forbeholdt nogen særegen Lovgivningsmagt hverken for Rigsdagen alene eller for Kongen alene. Naar der derfor tales om foreløbige Love i Grundlovens § 25, saa var den enstemmige Forudsætning hos Grundlovens Fædre den, at disse foreløbige Love maa hvile paa Formodningen om, at de træffe Rigsdagens Billie. Gjælder det i al Almindelighed, at Regjeringen for at kunne fremme Lovgivningsarbejdet i Rigsdagen, for at der overhovedet kan blive en frugtbringende Lovgivningsvirksomhed til Stede maa staa i et Tillidsforhold til Rigsdagen, saa gjælder det særlig med Hensyn til foreløbige Love. Med Hensyn til dem maa Regjeringen særlig vide med sig selv, at den træffer Rigsdagens Billie. I saadanne overhængende Tilfælde, hvor Regjeringen paa Grund af forskellige Omstændigheder, paa Grund af Krig, fordi Fjenden maasse har besat Landet, eller i lignende Tilfælde er nødt til at handle paa den samlede Lovgivningsmagts Vegne, maa den vide, at den træffer Rigsdagens Billie, og der er ikke Tanke om, at en Regjering kan udstede foreløbige Love, hvorom den forud veed, at de ere stridende mod Rigsdagens Billie eller imod det ene Things Billie. Det er en Forudsætning, jeg nok tør paastaat at man har været enig om fra den første Tid, ikke blot under Forhandlingerne om Grundloven, men ogsaa i den følgende Tid. Man har været enig derom fra Rigsdagen, og ogsaa vore Statsrets-lærer have været enige derom. — Jeg skal dernæst gaa over til med nogle saa Ord at omtale Forhandlingerne om det foreliggende Lovforslag i de foreløbne 3 Samlinger. Dette Lovforslag er jo ikke meget omfattende, og man skulde da synes, at der ikke kræves særlig mange Overvejelser, for at man kan tage Bestemmelse om sin Stilling dertil. Jeg har i alt Fald for mit Bedkommende